

Η ΕΥΤΕΡΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΜΕ

Φυλλάδ. 105.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Τόμος. Ε'.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 4 ΙΑΝΝΟΥΑΡΙΟΥ 1852.

ΘΟΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ.

ΤΟ ΑΝΕΥ ΜΗΤΡΟΣ ΤΕΚΝΟΝ.

Μέρος Α'.

1816.

Α.

Προοίμιον.

Κατὰ τὸ ἔτος 1816, ἡ ὁδὸς Κοκκενὰρ, ἀντὶ τῆς ἐνώμῃ τὸ προάστειον τοῦ ἰχθυοπωλείου (Poissonière) μετὰ τινος ἐκ καλλιτεχνῶν κατοικοῦμένης νέας συνοικίας, τῆς κομψοτάτης ἴσως τῶν Παρισίων, ἔληγε πρὸς τὴν μεσημβρινὴν αὐτῆς ἑσχατιὰν εἰς ἐρήμους πεδιάδας, ἀκαλλιεργήτους κήπους καὶ τὴν μὴπω ἐξ ὀλοκληρίας ἐκτισμένην ὁδὸν τῶν Μαρτύρων. Ἡ ὁδὸς τοῦ νέου ἀγίου Γεωργίου καὶ ἡ τῶν νέων Ἀθηναίων οὐτε κἂν ἐσχεδιασμένοι ὑπῆρχον, ἡ δὲ τῆς Νίκης, ἡ πρότερον ὁδὸς τῆς Ἀγίας Εἰρήνης καλουμέ-

νη, ἀπετέλει ἀπὸ τοῦ Βουλευαρίου, τὴν ἀνωτέραν τῆς πολυπληθοῦς συνοικίας ζώνην.

Ἡ ὁδὸς Κοκκενὰρ πολλὰ τῆς ἀρχαίας αὐτῆς ἐρημίας διατηρεῖ εἰσέτι ἴχνη. Βλέπων τις αὐτήν, τὴν σημερινὴν στενὴν εἰσέτι, σκοπιὰν, καὶ ὑπὸ μικρᾶς ἀνθρώπων τάξεως κατοικοῦμένην ὁδὸν, δύναται εὐκόλως νὰ φαντασθῇ ὅποια τις πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν ἦν, καὶ νὰ ἐνοήσῃ ἐπομένως τὴν δεινὴν θέσιν τῆς κυρίας Δουβοᾶ, χήρας στρατηγοῦ, ἠναγκασμένης νὰ ἔχη οἶκημα ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ καὶ μάλιστα εἰς τὴν τετάρτην ὄροσιν.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι, ἀφοῦ ἀνέβαινε τις τὰς ἑκατὸν βραχυμίδας, δι' ὧν ἐφέρετο εἰς τὸ οἶκημα τῆς κυρίας Δουβοᾶ, ἐδοκίμαζε ζωηρὰν ἐκπληξιν, βλέπων ἑαυτὸν ἐν μέσῳ τεσσάρων δωμάτων μικρῶν μὲν, (δμολογητέον), ἀλλ' ἐχόντων καθαριότητα, ἣν προησθάνετό τις ἀπὸ τοῦ ἐξωγραφημένου καὶ ἐπιμελῶς ἠλειμμένου κατωφλοίου· οὐδὲν ἦττον ἔμωε, καὶ τοι τῆς πρώτης προσβολῆς εὐχαρίστου εὐχης, καὶ τῶν βλεμμάτων εὐαρέστως ἐπαναπαυομένων ἐπὶ τὴν τάξιν καὶ τὴν περιέργειαν, ἣν ἡ τοῦ οἰκίματος ἀρμονία διήγειρεν, ἐντὸς ὀλίγου ἡ καρδία του ὑπερθελίβετο ἐπὶ τῇ ὄψει τῶν καθέκαστα, ἅτινα ἐναργέστατα τὴν τῆς κυρίας Δουβοᾶ ἐδεικνυον ἐνδειαν. Ἡ κλίση, λόγου χάριν, ἡ ἐν τῷ και-

των διευθύνετο μέν καλῶς, εἶναι ἀληθές, ὑπὸ τὸν θόλον, ἔχουσα τέσσαρες στήλας ἐξ ἀνακαρδίου, ἐν μὲν τῇ κορυφῇ τῶν ὀπίων ἦσαν κιονόκρανα ἐξ ἐπιχρύσου χαλκοῦ, ἐν δὲ τῇ βάσει στηρίγματα μικρῶν Νικῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ μετάλλου· ἀλλ' ἀντὶ τάπητος ἐδλεπέ τις χονδρὸν ἔριον, οὗ τὰ διὰ βελόνης ποικίλματα δὲν ἠδύναντο νὰ κρύψωσι τὴν παλαιότητα αὐτοῦ. Μία μόνη γωνία δὲν ἔστειροτο ἐκκρεμούς· καὶ τοὶ δὲ δριμυτάτου ὄντος τοῦ χειμῶνος, μόλις δύο ἢ τρεῖς δαυλοὶ ἀσθενὲς φῶς διέδιδον, ὅπερ ἐκ διαλειμμάτων ἔρριπτον εἰς τὸ οἶκημα λάμπιν ἀμυδρὰν καὶ πρόσκαιρον.

Ἡ πέμπτη καὶ ἡμίσεια ὦρα ἐσημάνει ἤδη, δτε κρότος βῆματος ἐπὶ τῆς κλίμακος ἐξήγαγε τὴν κυρίαν Δουβοᾶ τῆς θλιβεραῆς ὄνειροπωλήσεως, ἥτις πρὸ μιᾶς ὥρας κατέλαβεν αὐτήν. Τὸν κρότον τοῦτον ἀκούσασα, ἠγέρθη τοῦ θρονίου αὐτῆς, ἦναψε ταχέως φῶς καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν πρὶν ἢ ὁ κῶδων αὐτῆς κρούσῃ.

Νέος δεκαοκταετῆς περίπου ἦν ὁ εἰσελθὼν, ὠχρὸς, καχεκτικός, οὗ οἱ κυανοὶ ὀφθαλμοὶ γυναικίον ἐξέφραζον δειλίαν. Ἐβίλησεν εὐσεβάτως τὴν χεῖρα τῆς κυρίας Δουβοᾶ, καὶ ἐνατένισε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, πλήρεις δακρύων, ἐπὶ τοῦ ἴσχνου προσώπου καὶ τῶν ἠλλοιωμένων τῆς μητρὸς αὐτοῦ χαρακτηρισμῶν.

— Πῶς ἔχεις τὸ ἐσπέρας τοῦτο; ἠρώτησε, καὶ τοὶ μὴ ἔχων ἀνάγκην τῆς ἐρωτήσεως ταύτης ἵνα μάθῃ πῶς αἱ λύπαι τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἀπὸ πρωίας ἠῤῥησαν.

— Καλῶς, τέκνον μου, καλῶς, σὲ βεβαίω, Σ α μ ο υ ἣ λ.

Μετὰ τὸ εὐσεβὲς τοῦτο ψεῦδος, ὅπερ ἡ κυρία Δουβοᾶ ἐγνώριζεν ὅτι δὲν ἤθελε πιστεύσει ὁ υἱὸς αὐτῆς, ἐκάθισαν ἀμφοτέροι ἀπέναντι ἀλλήλων, καὶ ἀνελύθησαν εἰς δάκρυα.

— Ὡ τέκνον μου! τέκνον μου! τί θὰ γένης ἄνευ τῆς μητρὸς σου· ἀνέκραξεν ἡ κυρία Δουβοᾶ ἀπηλπισμένη, ρίφθεῖσα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ υἱοῦ τῆς, ὃν ἐθύλιψε μετ' ἀπελπισίας ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς.

— Ἄκουσον, Σ α μ ο υ ἣ λ, εἶπε πάλιν ἡ κυρία Δουβοᾶ μετὰ φωνῆς συγκινητικῆς, ἀναλαβοῦσα τὰς δυνάμεις αὐτῆς· ἀκούσον, ἄς μὴ ἦμεθα πλέον ἀσθενεῖς, καὶ ἄς μὴ ζητῶμεν νὰ διαπαιδαγωγώμεθα ὑπ' ἀνωφελῶν ὄνειροπωλημάτων, ἅτινα οὐτ' ἐμὲ, φεῦ! οὔτε σὲ ἀπατώσι. Τὸ κατατῆκόν με δεινὸν καθ' ἐκάστην τὰ μέγιστα ἐπαυξάνει· ἴσως, ἐντὸς ὀλίγου, τέκνον μου... τέκνον μου, θὰ ἦσαι ὀρφανός...

Ἐρρίφθη ἐκ νέου εἰς τοὺς κόλπους τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ οἱ λυγμοὶ τῶν ἐπολλαπλασιάσθησαν ἐπὶ πολλὴν εἰσέτι χρόνον.

Ἡ κυρία Δουβοᾶ ἀπαλλαγεῖσα ἠσύχως τῶν ἐναγκαλισμῶν τοῦ Σ α μ ο υ ἣ λ,

— Ἡ θέσις ἡμῶν, εἶπεν, εἶναι χαλεπὴ καὶ δυσχερὴς, βλέπεις· δὲν ἐδυνήθη νὰ ἀπολαύσῃ εἰσέτι τῆς ὄψεως. Λομένης μοι μικρᾶς συντάξεως, ὡς χήρα στρατηγοῦ πεσόντος ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης... Τὰ εἰς τὴν πραγματοποίησιν ταύτης προσκόμματα εἰς τοσοῦτον ἐνδείας μᾶς κατήνησαν, ὥστε ἐν μεγίστῃ περι τῶν μέλλοντός σου εὐρίσκομαι ἀνησυχία. Ἀπόφασις ἀπεφάσισα ἀπηλπισμένην ἐνεπιστεύθην τοὺς σκοποὺς μου εἰς τὸν λοχαγὸν Δουσιώτῃ, πρὸς ὃν διέγραψα εἰλικρινῶς τὴν ἐν τῇ εὐρίσκόμεθα πενίαν, καὶ παρεκάλεσα νὰ συνεργήσῃ ἵνα λάβῃς δίπλωμα ὑποβοήθου χειρουργοῦ, καὶ οὕτως ἐκτελῆς ὑπηρεσίαν ἐν νοσοκομείῳ τινὶ ἢ ἐν συντάγματι. Ἴνα δὲ σὲ ἀπαλλάξω τῶν περιπετειῶν τοῦ

στρατιωτικοῦ σταδίου, εἰς ὃ πάντες οἱ Γάλλοι ἀφελκτικῶς ὑπὸ τὴν Ἀυτοκρατορίαν προσκαλοῦνται, σοὶ ἐχορήγησα τὰ πρὸς σπουδὴν τῆς ἱατρικῆς μέσα· καὶ ἡ πρόνοιά μου δὲν ἐψύσθη· δι' ὃ ὑπερχαίρω νῦν, ἐπειδὴ διὰ τούτου δύνασαι ν' ἀποφύγῃς τὴν ἀθλιότητα καὶ ἐνδεΐαν.

— Νὰ σὲ ἀφήσω, μητέρα μου, νὰ σὲ ἀφήσω!

— Ὅχι, τέκνον μου, ὄχι, ποτέ. Θὰ σὲ ἀκολουθήσω· θὰ διαμείνω μετὰ σοῦ ἐν τῇ πόλει, ἐν τῇ ὅπουργὸς διατάξῃ. Ποτὲ δὲν θὰ σὲ ἐγκαταλείψω ποτέ...

Βῆξ, ἀκολουθούμενος ἀπὸ αἶμα, δέκαψε τὰς ἄφρονας ταύτας ὑποσχέσεις. Τὸ πελιδνὸν τοῦ θανάτου φάσμα, ἐπὶ τινὰς στιγμᾶς λησμονηθὲν, ἀνεφάνη μετὰ τῶν δύο ἀτυχῶν, πλασμάτων, τῶν μακρὰν θλιβεράν σιωπὴν διαγόντων.

Τότε βηματικῶν κρότος ἀμυδρῶς εἰς ἐκάστην βαθμίδα τῆς ἀναβάθρας ἠκούσθη, καὶ ἡ θύρα ἐκρούσθη ταχέως.

Μετὰ δὲ ταῦτα αὐτὴ ἠνοιχθῆ· ἀνθρωπός τις εἰσῆλθε μελαγχροινῆς μορφῆς, ὑπεργεγηρακῆς, οὗ οἱ μεγάλοι καὶ μέλανες μύστακες δὲν συνηθὸν πρὸς τὴν λευκὴν του κόμην. Ἄλλως, καὶ ἂν δὲν ἐφηρεν ἐρυθρὰν ταινίαν ἐπὶ τῆς κομιοδόχῃς τοῦ ἐπευδύτου του, στεγανῶς κεκλεισμένου· καὶ ἂν ἡ δεξιὰ του χεῖρ δὲν ἦν ἠκρωτηριασμένη ἀπὸ πληγὴν τινὰ, ἀδύνατον ἦν νὰ μὴ ἀναγνωρῆσιν τις αὐτὸν ὡς ἓνα τῶν γηραιῶν ἐκείνων στρατιωτῶν, δι' ὧν ὁ Ναπολέον τοσοῦτον ἔμαθε νὰ ὀφελῆται, ἂν καὶ, ἀληθῶς εἶπεῖν, οἱ πλείονες αὐτῶν οὐδεμίαν ἄλλην εἶχον ἀξίαν ἢ τυρλὴν ὑποταγῆν καὶ βάρβαρον ἀνδρεία. Ὁ ἄνθρωπος ἦν, ὡς φαίνεται, φίλος τῆς οἰκογενείας Δουβοᾶ· διότι ἡ ἀσθενὴς τὸν ὑπεδέχθη μετὰ μελαγχολικοῦ μὲν, ἀλλ' εἰλικρινοῦς μειδιάματος, ἐνῷ ὁ Σ α μ ο υ ἣ λ ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν, ἵνα ἀπομάξῃ τὰ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ῥέοντα δάκρυα.

— Ἴδὲ παληκάρι ὅπου νὰ κλαίῃ; ἐφώναξεν ὁ στρατιωτικός. Περίμενε, παιδί μου, νὰ ἰδῆς δάκρυα; Τί διάβολον; Ἐνασχολήσου μᾶλλον νὰ ἐτοιμασθῆς καὶ ν' ἀναχωρήσῃ; διότι ἰδοὺ ὁ διορισμός σου ὡς ὑποβοήθου χειρουργοῦ εἰς τὸ τάγμα τῶν ἐν Καμברάϊ ἐπιτελῶν, εἰς τὸ βόρειον τμήμα. Λάβε, ἀνάγνωθι τὸ φύλλον τῆς ὀδοιορίας σου. Ο ν ο μ α, Σ α μ ο υ ἣ λ Δ ο υ β ο ᾶ β α θ μ ὸ ς, ὑ π ο β ο η θ ὸ ς χ ε ι ρ ο υ ρ γ ὸ ς ἀ φ ι ξ ι ς εἰ ς τ ῆ ν θ ἔ σ ι ν τ ο υ τ ῆ ς Ὁ κ τ ω β ρ ῖ ο υ 1 8 1 6.

— Τῇ 4 Ὀκτωβρίου· ἀλλ' ἔχομεν σήμερον 2· ἀνέκραξεν ὁ Σ α μ ο υ ἣ λ μετὰ τρόμου.

— Πρὸς Θεοῦ· τὸ ἤξεύρω αὐρίον τὸ μεσημέρι ἀναχωρεῖς· μεθαύριον, κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν, μετὰ τὴν μεγάλην σου στολὴν παρουσιάξω εἰς τὸν διοικητὴν τῶν ἐπιτελῶν, καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιχειρουργοῦ τοῦ Νοσοκομείου.

— Δὲν θὰ ἀναχωρήσω αὐρίον.

— Νὰ δά· παιδί μου, εἶπεν ἀποτόμως ὁ στρατιωτικός, τότε ὑπαγε νὰ ζητήσῃς ὅπου θέλεις δικαίωμα ὑποβοήθου, καὶ φίλους, εἴτινες νὰ σὲ συνδράμωσιν. ἤξεύρεις πόσα ἐμπόδια ἀπῆνθησα μέχρις οὗ κατορθώσω, ὅτι ἡ μήτηρ σου διὰ τῆς πρὸς ἐμὲ ἐπιστολῆς τῆς ἐζήτει. Ὄταν ἐπρόκειτο περὶ ἐμοῦ, ἐπρότιμα μᾶλλον νὰ λαμβάνω τὸν ἡμίση μισθὸν ἢ νὰ παρακαλέσω διὰ τὸ ἐκείνους, εἴτινες χαμερπῶς τοὺς νέους ὑπουργοὺς κολακεύουσιν. Αἱ καλά! ὅτι, ὑ-

πὲρ ἐμαυτοῦ δὲν ἐπράξα, ἀνεδέχθη ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ τοῦ στρατηγοῦ μου. Μοὶ τὸ ἤρουντο, ἀλλ' ἐγὼ ἐπέμενον· μοὶ ἂν εἴτερον δυσκολίας, ἀλλὰ τὰς ἐξωμάλυνον, καὶ τὴν σήμερον δεσ σοὶ φέρω, τι μετὰ τοσοῦτων μόχθων καὶ πόνων ἠδυνήθη νὰ ἐπιτύχῃ, ἀρνεῖται τὴν πρόσκλησιν καὶ λέγεις, δὲν θὰ ἀναχωρήσω.

— Ἄλλὰ, τὴν μητέρα μου;... δὲν δύναμαι νὰ ἐγκαταλείψω τὴν μητέρα μου ἀσθενῆ.

— Ἡ μήτηρ σου, ὑπέλαβεν ὁ λοχαγὸς, ὀργισθεῖς, πολὺ περισσότερο παρ' ὅτι ἡ τραχύτης αὐτοῦ ἀπῆται, ἡ μήτηρ σου θὰ ἰατρευθῆ αὐρίον; θὰ ἰατρευθῆ μετὰ ἓνα μῆνα; Τιοαύτης ἡλικίας καὶ μετὰ τὴν ἀσθενίαν τῆς...

Καὶ πάραυτα ἐσιώπησεν.

— Σοὶ ἐπαναλαμβάνω ὅτι πρέπει νὰ ἀναχωρήσῃς, προσεῖπε μετὰ φωνῆς ἤττον ἀστρηραῆς, αὐτὴ ἡ μήτηρ σου θέλει σοὶ ἀποδείξει τὴν ἀνάγκην τῆς ἀναχωρήσεώς σου. Λοιπὸν διευθετήσου, καὶ αὐρίον ἀναχώρησον.

ἠγέρθη διὰ νὰ ἀπέλθῃ· ἀλλὰ ἐπὶ τῆς μητρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ τὸ βλέμμα φρίξας ὁ γέρον στρατιώτης συνενικήθη μέχρι βάθους ψυχῆς· πλήρεις δὲ δακρύων οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐγένοντο, παρατηροῦντος τὴν λύπην, ἥτις κατεῖχε τὰ δύο ἀτυχῆ ἐκεῖνα πλάσματα, καθ' ἣν στιγμὴν ἐμελλον ν' ἀποχωρισθῶσιν, ἴσως, ὥστε νὰ μὴ ἴδωσι πλέον ἀλλήλους διὰ παντός. Ἐστεινεν εἰς ἀμφοτέρους τὰς χονδράς αὐτοῦ χεῖρας, ἄς ὁ Σ α μ ο υ ἣ λ καὶ ἡ μήτηρ του ἐθλίβον πολλά δακρύοντες, καὶ ἐξήλθε χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν, διότι ἂν ἐδοκίμαζε νὰ ὀμιλήσῃ, οἱ λυγμοὶ αὐτοῦ ἤθελον διαβράχῃ.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του, ἡ κυρία Δουβοᾶ ἐκλαυσεν ἐπὶ τινὰς στιγμᾶς, ἐξαπλωθεῖσα ἐπὶ τοῦ θρονίου τῆς, σιωπῶσα καὶ οὐδὲν ἄλλο κίνημα κάμουσα, εἰμὴ τοὺς ἐκ τῶν πεπνιγμένων λυγμῶν προερχομένους κλονισμούς.

Μετὰ βιαίας ἔπειτα προσπάθειάς καὶ μετὰ θάρρους ὀπλισθεῖσα, ἀνεκάθησεν ὡς πρότερον, θελήσασα νὰ εἴπῃ πρὸς τὸν Σ α μ ο υ ἣ λ λόγους τινὰς ἐνθαβρυντικῶν· ἀλλὰ λυγμοὶ μόνον ἐξῆλθον τοῦ στόματος αὐτῆς, ἥτις πάραυτα ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ υἱοῦ τῆς.

— Σ α μ ο υ ἣ λ Σ α μ ο υ ἣ λ μου!

Καὶ ἀποφεύγουσα τοὺς ἐναγκαλισμούς του.

— Θεέ μου! Θεέ μου! Δός μοι τὴν δύναμιν νὰ ἀποχωρισθῶ ἀπ' αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ὁ Θεὸς βεβαίως εἰσακούσας τὴν δέσην ταύτην καὶ λυπηθεὶς τὴν δυστυχίαν, ἔστειλεν ἄγγελον διὰ νὰ τὴν καλύψῃ ὑπὸ τὴν πτέρυγάν του· ἐπειδὴ ἐντὸς ὀλίγου τῆν ἀπελπισίαν ἐκείνην διεδέχθη γαλήνη ἀλγεινὴ καὶ καρτερικὴ, τῆς ὅποιας τὴν ἐπιβρόχον μετὰ ταῦτα ὁ Σ α μ ο υ ἣ λ ὑπέστη.

ἠγέρθη διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ ὄλα τὰ ἐργαλεῖα, ἅτινα ὁ Σ α μ ο υ ἣ λ ἐμελλε νὰ φέρῃ κατὰ τὸ ταξιδίον του. Δὲν ἠμέλησεν οὐδὲ παρῆλειψέ τι, ἀλλὰ καὶ μέχρι τῶν λεπτοτάτων λεπτομερειῶν ἐφθασε, μετὰ θαυμασίας προνοίας, ἐνώνουσα μετ' ἐκάστης αὐτῶν, διδασκαλίαν ἀπλὴν καὶ σαφῆ, περὶ τοῦ τίνι τρόπῳ ἔπρεπε νὰ μεταχειρισθῆ ταῦτα, καὶ νὰ τὰ κυβερνᾷ μετὰ τὴν αὐστηροτέραν οικονομίαν.

Μετὰ ταῦτα κλείσασα ἐντὸς μεγάλου κιβωτίου τὰ ἐπιπλα καὶ τὰ ἐφόδια, ἀπέσπασεν ἀπὸ τοῦ λαίμου αὐτῆς ἐγκόλπιον, ὅπερ ποτὲ δὲν ἔφρχε, καὶ ἐντὸς τοῦ ἐποίου ἦσαν τρίχες τοῦ στρατηγοῦ Δουβοᾶ.

ἠνοῖξε τὸ λιθοκόλλητον αὐτὸ ἐγκόλπιον, ἦνωσε

τρίχας αὐτῆς μετὰ τοῦ συζύγου τῆς, καὶ τὸ ἔδωκεν ἔπειτα πρὸς τὸν Σ α μ ο υ ἣ λ. Τότε εἰσέτι τὰ δάκρυα ἔτρεχον ἐπὶ τῶν παρειῶν αὐτῆς, ἀλλὰ ἡρέμα καὶ σιωπηλῶς.

Ἐπειτα ἠσπᾶσθη τὸν Σ α μ ο υ ἣ λ εἰς τὸ μέτωπον καὶ ἐχωρῖσθησαν μέχρι τῆς πρωίας τῆς ἐπαύριον· διότι εἶχεν ἤδη σημάνει ἡ δωδεκάτη τῆς νυκτός.

Εἰς τὴν ἡλικίαν τοῦ Σ α μ ο υ ἣ λ ὑπὸ τῆς ἰσχύος οὐδεμιᾶς λύπης ἐμποδίζεται τῆς ἀναπαύσεως. Ζαλιθεὶς ἀπὸ τὰς κατὰ τὴν ἡμέραν ταραχὰς καὶ ναρκωθεὶς ὑπὸ τῶν δακρύων, δὲν ἠγέρθη νὰ πᾶσῃ εἰς βαθὺν ὕπνον. Ἀλλὰ δὲν συνέβη τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὴν κυρίαν Δουβοᾶ, ἥτις ὑπὸ βραδείας κατετήκετο πυρετοῦ καὶ ὑπ' ἀδιαλείπτου δεινῆς στηθικῆς νόσου ἐταράττετο. Καὶ ἔπειτα, ἄλλως, μήτηρ μέλλουσα μετ' ὀλίγας ὥρας νὰ ἀποχωρισθῆ τοῦ υἱοῦ τῆς δύναται ποτὲ νὰ κοιμηθῇ, μήτηρ ἀποθηνήσκουσα, μήτηρ λέγουσα καθ' ἑαυτὴν· «Ἀκόμη αὐρίον, καὶ ἔπειτα δὲν θὰ τὸν ἴδω, δὲν θὰ ἀκούσω τὴν γλυκεῖαν αὐτοῦ φωνὴν, τὴν βαθέως συγκινοῦσάν με. Ὄταν τὰ δεινά μου λάβωσιν ἐνέργειαν, τότε δὲν θὰ δύναμαι νὰ ἀνοψώσω τὴν κεφαλὴν μου...

«Ποτέ! ποτέ!»

Ὅπως μακρὰ ὑπῆρξεν ἡ νύξ ἐκείνη διὰ τὴν δυστυχίαν!

Καὶ ὁμως καὶ τὴν ζοῆν τῆς αὐτῆς θὰ ἔβιδεν, ἵνα σταματήσῃ ἐν τῶν λεπτῶν αὐτῆς, ἵνα μακρὴν μίαν μόνον ἐκ τῶν στιγμῶν, καθ' ἄς ἤθελεν εἶναι ἀκόμη πλησίον τοῦ υἱοῦ τῆς. Διότι, ἐκείνος κεῖται ἐκτετακῶς τὸν ἐλαφρὸν τῆς ἀναπνοῆς τοῦ ἤχου... καὶ αὐρίον, αὐρίον... Ὡ Θεέ μου! ἀνία, ἀνία, ἥτις μόνον ἐν τῷ οὐρανῷ θὰ λάθῃ πέρας.

Ὅλη ἡ πρωία τῆς ἐπιούσης παρηλίθην εἰς προπαρασκευᾶς τῆς ἀναχωρήσεως, τὰς ὁλοκλήρως ἀνανεούσας τὰς λύπας τῶν δυστυχῶν.

Κατὰ τὴν ἐνδεκάτην καὶ ἡμίσειαν ὦραν ὁ κρότος τῶν ὑποδημάτων τοῦ λοχαγοῦ Δουσιώτῃ ἠκούσθη. Ἡ ἀφίξις τοῦ δημίου ἠθελε παρῆξει εἰς τὸν καταδεδικασμένον ἐντύπωσιν ἤττον τρομερὰν ἀφ' ὅτι παρηγάγεν ἡ παρουσία τοῦ φίλου ἐκείνου, τοῦ ἀφωσιωμένου εἰς τὴν κυρίαν Δουβοᾶ καὶ τὸν υἱὸν τῆς.

Ὁ λοχαγὸς ἐχαιρέτησε μετ' ἠθους θεοροβομένου, καὶ ἀνύψωσε τὸν μύστακά του, μὴ εἰδὼς καλῶς τί ἔπραττε· διότι ἡ καρδία του διεβράχθη εἰς τὴν θέαν τῶν δύο ὠχρῶν ἐκείνων προσώπων, ἐνώπιον τῶν κεκμηκότων καὶ ὑπὸ τῶν δακρύων πυρφολεγιῶν ἐκείνων ὀφθαλμῶν. Τέλος ἐξέστυρε τὸ ὡρολόγιόν του, τὸ ἐπανέβαλεν εἰς τὸ θυλάκιόν του, καὶ πάλιν σύρας αὐτὸ ἐψιθύρισε.

— Δώδεκα παρὰ τέταρτον.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἡ κυρία Δουβοᾶ λευκὴ ὡς φάσμα ἠγέρθη μὴ δακρύνουσα πλέον, μηδὲ τι ἀδυναμίαις δεικνύουσα σημεῖον καὶ χωρὶς οὔτε ἐν μόνον τῶν νεύρων τοῦ προσώπου τῆς νὰ δοκιμάσῃ τὴν παραμικρὰν κίνησιν.

Μετὰ τὴν ὑγρὰν καὶ ψυχρὰν χεῖρά τῆς ἔλαβε τὴν τοῦ υἱοῦ τῆς, ὅστις ἔχυνε ποταμὸν δακρύων, καὶ ἠσπᾶσθη αὐτὸν βραδέως εἰς τὸ μέτωπον· ἔπειτα, πάντοτε ὀρθία τῷ ἔκαμε νεῦμα ἀναχωρήσεως.

Ὁ λοχαγὸς ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὸν νέον ἐκείνον. Ἀφοῦ ἀπεμακρύνθησαν, ἡ κυρία Δουβοᾶ ἀπώλεσεν

ἅπασαν ἐκείνην τὴν δύναμιν, ἥτις τῇ ἐδειξεν ἠρωϊ-
σμέν, τὸν ὅποιον μόνον αἱ μητέρες δύνανται νὰ ἐνοή-
σῃσι, καὶ παρεδόθη εἰς ἀκραν ἀπελπισίαν. Ἐπρέφερε
λεξεὶς διακεκομμένας, μεταξύ τῶν ὁποίων ἀνεμειγνύε-
το ἀκαταπαύστως τὸ δῶμα τοῦ υἱοῦ τῆς· συνεστρέφετο
ἐπὶ τοῦ θρονίου τῆς, ἐκτόπα σπασμωδικῶς τὰς χεῖράς
καὶ ἐπὶ τέλους βῆξ βίαιος ἀπεπεράτωσε τὴν μικρὰν
ταύτην κρίσιν· βῆξ, ὃν διεδέχθη μετ' ὀλίγον ἐμετός
μεθ' αἵματος· ἔπειτα ἔπεσεν ἐκτάθην ψιθυρίζουσα.

— Σαμουήλ! Σαμουήλ!

Μετὰ δύο ὥρας ὁ λοχαγὸς Δουβῶν ἀνέβαινε πάλιν
τὴν κλίμακα τῆς κυρίας Δουβῶν, καὶ κατὰ τὴν συνή-
θειάν του ἐκρούσε μὲ τὸν δάκτυλον τὴν θύραν, καὶ τοι-
ῆνε φωνή· ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδεὶς ἀπεκρίθη εἰσῆλθεν.

Ἡ κυρία Δουβῶν ἦν ἀκόμη ἐξαπλωμένη καὶ ἀκί-
νητος.

Ὁ γέρον στρατιωτικὸς ἀνήγειρεν αὐτήν, τὴν ἔθε-
σεν ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς, καὶ ἠρεύνησε τοὺς παλμούς
τῆς καρδίας τῆς· ἀλλ' αὐτὴ ὀλίγον ἐπαλλεν· ἐζήτη-
σε βεβήθειαν, ἔστειλε νὰ φωνάξωσιν ἰατρόν· ὁ ἰατρός
τέλος ἔφθασε, καὶ ἐκίνει τὴν κεφαλὴν του, οὐδεμίαν
περὶ τῆς ἀσθενοῦς ἔχων ἔλπιδα.

— Λοχαγὲ, εἶπε πρὸς τὸν γέροντα στρατιωτικόν·
ὅστις ἐνατένιζεν ἐπ' αὐτοῦ βλέμματα πλήρη ἀγωνίας
καὶ λύπης· ἡ κρίσις εἶναι πολὺ σοβαρά.

Ἄν καὶ ὁ ἰατρός προέβλεπε δυσάρεστα, ἡ κυρία Δου-
βῶν συνῆλθε διὰ διαφόρων μέσων εἰς ἑαυτήν, καὶ ἔγερ-
θεῖσα ἐκ τῆς κλίνης αὐτῆς, ἐβρίχη πέριξ βλέμμα ἀνή-
συχον, ζητοῦν τὸν Σαμουήλ.

Μετ' ὀλίγον ἀνεμνήσθη· τότε ἡ κεφαλὴ αὐτῆς κα-
τέπεσε πάλιν, τὸ βλέμμα τῆς ἐδέσθη καὶ πικρὰ δά-
κρυα κατέβρεξαν τὰς παρειάς τῆς. Τέλος ἔτεινε τὴν
χεῖρα πρὸς τὸν λοχαγόν.

— Μόνη! ὑπετραύλισεν.

— Μόνη; ὅχι, εἶπεν ἐκεῖνος, ζητῶν νὰ κρατήσῃ τὴν
συγκίνησίν σου, μόνη; ὅχι· διότι οὗτ' ἐν τέταρτον τῆς
ὥρας δὲν θὰ ἀπομακρυνθῶ ἀπὸ σοῦ μέχρι τῆς ἀναρρώ-
σεώς σου, μέχρις οὗ ἀπέλθωμιν εἰς Καμβραί, καὶ ἐ-
πανιδώμην τὸν Σαμουήλ.

Ἡ κυρία Δουβῶν ἀνεκίνησε θλιβερῶς τὴν κεφαλὴν
αὐτῆς, καὶ πρὸς τὸν οὐρανὸν στρέψισα τοὺς ὀφθαλ-
μούς·

— Ἐκεῖ μόνον, εἶπε, θὰ ἐπανίδω τὸν Σαμουήλ.

B.

Μακρὰν τῆς μητρός του.

Εἰς τὰς πρώτας κατὰ τὴν ἀναχώρησίν του ταραχὰς,
τοῦ Σαμουήλ ἡ κεφαλὴ ἦν πεφλογισμένη, τὰ νεύρα κα-
τηφανισμένα, οἱ ὀφθαλμοὶ ἐξωγκωμένοι καὶ καίοντες·
ἐν γένει δὲ ἦν βεβυθισμένος εἰς νάρκωσιν θλιβεράν ἀ-
νευ συνειδήσεως. Ὁ κρότος τῆς ἀμάξης, εἰ θορυβω-
δῶς τὸ λιθοστρωτὸν τρίβοντες τροχοί, οἱ δυσκόλως ἐν
τῷ στενωγῶρι δαήματι κινούμενοι πέντε ἀνθρώποι
διὰ νὰ καθέσωσιν θέσιν, ταῦτα πάντα εἰ μᾶλλον συνε-
τέλουν εἰς τὴν ἀβεβαιότητα τῶν ἰδεῶν καὶ αἰσθημά-
των του. Παρετήρει μετ' ἀναισθησίας διερχομένης καὶ
χανομένης ἀμυδρῶς τὰς ὁδοὺς τῶν Παρισίων διὰ τῶν
ύλων τῆς ἀμάξης, αἵτινες δὲν ἦσαν διαφανεῖς ἕνεκα

τῆς ἀναπνοῆς τῶν ταξιδιούτων... Ἄνευ ἐντελοῦς
ἰδέας, ἀνευ διακεκριμένης ἀναμνήσεως, μεγάλη ψύ-
χος ἐντύπωσις εἰ μᾶλλον καὶ τὴν τοῦ σώματος κα-
χεξίαν καὶ τὴν τοῦ πνεύματος αὐτοῦ νάρκωσιν γῆσαν·
διότι ἡ χιὼν λευκὴ καὶ ψυχρὰ μετ' ἀφθονίας ἐπιπτεν,
ἀναλουμένη μεταξύ τοῦ μαύρου τῶν ρυάκων πηλοῦ.
Ἀφοῦ δὲ ἡ ἀμάξα ἐξελθοῦσα τῶν προαστείων, εἰσῆλ-
θεν εἰς τὴν πεδιάδα, ἀφοῦ ἐκπληκτικὴ καὶ ἀπειρος ἐκ-
τασις εἰς τὰ βλέμματα τοῦ Σαμουήλ ἐπαρουσιάσθη,
ἀφοῦ ὁ τῶν τροχῶν κρότος ἐπινηγῆ εἰς τὴν χιὼνα, ὀλι-
γον κατ' ὀλίγον ὁ δυστυχῆς νεανίας ἐξηγεῖτο τοῦ λη-
θαργου, καὶ συνεῖδε τὴν ἐρημίαν, ἐν ᾗ ἐμελλε νὰ ἦναι
τοῦ λοιποῦ ἐβρίκμιμος. Ἐκαστος τῶν περὶ αὐτὸν ἐνη-
σχολεῖτο περὶ τὰ ἑαυτοῦ μετ' ἀρесеκάας, μηδεμίαν
διδῶν προσοχὴν εἰς τὸν νέον ἐκεῖνον, ὅστις πρὸ ὀλιγου
ἐγκατέλειπεν ἀποθησκόουσαν μητέρα, καὶ ὅστις ἔ-
κλαιεν... Οὐδεὶς! Ἦσαν δ' ἄρα δύο σκαῖοὶ ἐμπόρων
ὑπαλλήλοιοι, ἀγροῖκοι καὶ ἀκριτόμοθοι, εἰς τὴν τοὺς
χυδαίους αὐτῶν ἀστεισμεῦς ἀντεκατέστεινον διὰ κορα-
μιστικῶν εἰς μεγάλεμπορος, ἦθους ὑψηλοῦ καὶ ἀνοή-
του, καὶ ἕτερος, οὗ τινος αἱ μακρὰ κνήμαι κατεῖχον
σχεδὸν ὅλον τὸ διάστημα, οὗ τὸ ἦμισυ ὠρεῖλον δι-
καιῶς νὰ κατέχουσιν εἰ πόδες καὶ τὰ γόνατα τοῦ Σα-
μουήλ· ἦν δὲ καὶ γυνή τις, ἧς ἡ θεα τοῦ ἀσχήμου καὶ
γελίου γῆρατος ἠῦξανεν εἰ μᾶλλον τὰς λύπας τοῦ
Σαμουήλ, ἀντιπαρβάλλοντος τὴν δυσειδῆ φυσιογνωμίαν
αὐτῆς πρὸς τοὺς σεβασμίους τοῦ προσώπου τῆς μητρός
του χαρακτηριστας. Ἴδου λοιπὸν ἡ μελλούσα αὐτοῦ ὑπαρ-
ξις. Οὕτε τρυφεραὶ καὶ κολακευτικαὶ φροντίδες! οὔτε
φιλοφροσύνη, εὐάρεστον καὶ ἀνετον τὴν ζωὴν καθι-
στῶσαι! οὔτε γλυκεῖαι λέξεις συνδιαλλάττουσαι μετὰ
ἀπόγνωσιν, φαινόμεναι ὅτι ἀναβάλλουσι τοὺς πόνους
τοῦ σώματος... Ἐρημία! φρικώδης ἐρημία! ὑπαρ-
ξις ἐργώδης, βίος μοναδικός, καθ' ὃν μόνος διάγει τις
αὐτὸν μεταξύ ὄλων τῶν θορυβωδῶν ἀπαιτήσεων τῆς ὕ-
λικτῆς καὶ θετικῆς ζωῆς, ἀνευ εὐπραγίας! ἀνευ ἀναπαύ-
σεως! ἀνευ μητρός!

Καὶ τότε ἡ εἰκὼν τῆς μητρός αὐτοῦ ἀποθησκούσης,
ἀποθανούσης ἴσως, ἐπαρουσιάσθη ἐνώπιον τῶν ὀφθαλ-
μῶν του, καὶ τοσοῦτον ἐνεργῶς ἀνετίεσε τὰς λύπας
του, ὥστε τοῦ αἵματος σφοδρῶς εἰς τὸν ἐγκέφαλον
σοσσωρευθέντος, ὀλίγον ἔλειψεν νὰ πνιγῇ.

Μόλις ἔλαβε τὸν καιρὸν νὰ καταβιάσῃ τὸν ὕλον τῆς
θυρίδος· αἶψης πυκνῆ χιόνος νιφὰς ἐβρίφη εἰς τὴν ἄ-
μαξαν καὶ πέντε κραυγαὶ μετὰ θυμοῦ καὶ ἐκπληξέως
ἐξεφέρθησαν.

- Κλεισατε τὴν θυρίδα ταύτην, κύριε.
- Μὲ τὸν κόσμον περιγελαῖς!
- Αἰ! κύριε, εἶσθε πολὺ θερμὸς!
- Τις διάβολος σοὶ ἐνέπνευσε τὴν ἰδέαν ταύτην;
- Κύριε, κύριε, εἶμαι ὅλη μουσκουμένη.

Ὁ Σαμουήλ μὴ ἀκούσας αὐτάς ἔμεινε ἔμπροσθεν
τῆς θυρίδος ἀνοικτῆς, ζητῶν ν' ἀναπνεύσῃ ὀλίγον
ἀέρα.

Τότε εἰς τῶν ὑπαλλήλων ἐκείνων, ἀγροῖκος, μέλαν
γένειον ἔχων, τὸν ἔλαβε βίαιως ἐκ τῆς χειρὸς, τὸν
ᾤθησεν ἐντὸς τῆς ἀμάξης καὶ ἔκλεισε πάλιν τὴν θυ-
ρίδα. Ἐπειτα, ἐπειδὴ ὁ Σαμουήλ παρετήρει αὐτὸν
μετ' ἐκπληξέως ἄμα καὶ ὀργῆς.

- Ἐάν, εἶπε, μικρὲ μου κύριε, δὲν εἴσθε εὐχαρι-
στημένος εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας.
- Φεῦ! ἀνέκραξε στενάζων ὁ Σαμουήλ, φεῦ! Ἴδου

ἡ περιμένοντά με τοῦ λοιποῦ τύχη. Ὡ μῆτὲρ μου, μῆ-
τὲρ μου!

Μετὰ παγετώδη τέλος νύκτα, ἦν διήλθεν ὁ Σαμουήλ
ἐν τῇ ἀμάξῃ μεταξύ τῶν ἀγενῶν καὶ δυστρόπων ἐ-
κείνων ἀνθρώπων ἔφθασεν εἰς τὴν πόλιν Καμβραί,
τὴν θέσιν του.

Ἄμα ἐκ τῆς ἀμάξης καταβάς, ἠναγκάσθη νὰ ἐπι-
σκεφθῇ τοὺς ἀνωτέρους αὐτοῦ στρατιωτικούς καὶ νὰ
λάβῃ φύλλον διαμονῆς προσωρινῶς. Οὗτοι δὲ μετὰ
μεριστοῦ τὸν ἐδέχθησαν ἀδιαφορίας, καὶ τὸ φύλλον
τῆς διαμονῆς ἐνέφανεν αὐτῷ ὡς μέλλουσαν νὰ τῷ
δάσῃ ἄστυλον τὴν οἰκίαν τοῦ Κ. Λανδάστ δὲ Σι-
μεκούρ.

Μεταξὺ τῶν ἀναριθμητῶν ἀγαρειῶν, μετὰ τὰς ὁποίας
ἐπιφορτίζουσι τοὺς κατοίκους τῶν ἐπαρχιῶν καὶ μά-
λιστα τῶν πολεμικῶν πόλεων, ἄλλη παρὰ τὴν τῶν
στρατιωτικῶν διαμονῶν, δι' ἧς εἰσάγουσι βιαιῶς ξέ-
νον ἐν οἰκονομίᾳ εἰρηλικῆ, ἧς ὁ ξένος οὗτος τὰς
ἐξῆς καθ' ὑπερβολὴν προσκρούει, ὅσας δὲν σκανδα-
λίζει τὰ ἥθη τῆς, μισητοτέρα δὲν ὑπάρχει. Ὅθεν
καὶ αὐτὸς ὁ φιλητυχῶτερος καὶ καρτερικώτερος ἰδιώ-
της οὐδέποτε, ἀνευ ἀγανακτήσεως βλέπων τὸν κο-
μιστὴν φύλλον διαμονῆς. Καὶ ὁ Κ. Λανδάστ δὲ Σι-
μεκούρ λοιπὸν, εἰς τῶν διασημωτέρων τῆς πόλεως κα-
τοίκων, ὅστις ἔως τότε εἶχεν ἀπαλλαγῆ τῆς τοιαύ-
της ἀγαρειᾶς, ἔμεινε ἐκστατικὸς ὅτε ὁ Σαμουήλ
ἐπαρουσιάσθη εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ ἐξέφρασε τὴν
διὰ τοῦτο δυσάρεσκίαν καὶ ἀπορίαν των.

ὑπὸ τοιοῦτους αἰώνους ὁ Σαμουήλ εἰσῆλθεν εἰς
τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου δε-Σιμεκούρ, καὶ ὑπὸ τινος γραίας
μεμφιμοῖρου ὀδηγούμενος, ἦλθεν εἰς τι μικρὸν δωμά-
τιον, στενώχωρον καὶ δύο μόνον μικρὰ παράθυρα ἔ-
χον, τὸ μὲν πρὸς τὸν κῆπον βλέπον, τὸ δὲ πρὸς τὴν
ὁδόν.

Οὐδὲν ἤτιον ὄμμας, ὁ Σαμουήλ ἐχάρη ὀλίγον, τὴν
ἐπιούσαν, ὅτε μετὰ τὴν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον ὑπηρεσίαν
του, ἦλθε νὰ ἠσυχάσῃ εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο δωμάτιον,
ἐν αὐτῷ τοῦλάχιστον δὲν ἐλάμβανε τὰς αὐστηρὰς δια-
ταγὰς τῶν ἀνωτέρων του, οἵτινες οὐδεμίαν πρὸς τὴν
δειλίαν του καὶ τὴν φοροδετῆ ἀπειρίαν του ἐδείκνυσαν
συμπάθειαν· ἐκεῖ τοῦλάχιστον δὲν εἶχε ν' ἀκούσῃ τὰ
χλευαστικὰ τῶν συναδέλφων του μειδιήματα, οἵτινες
δὲν ἐνοοῦν, ὅτι δυνατόν ἐστὶν ὑπάρξει βοήθης χει-
ρουργός, ὅστις οὔτε νὰ κωνίξῃ οὔτε νὰ πίνῃ ἦν συ-
νειθισμένος, καὶ ἠρυθρία, ἀκούων τὸν παραμικρὸν ἀμα-
φιδὸλον ἀστεισμόν. Ἐξαπλωμένος ἐπὶ παλαιῷ θρο-
νίσκου ἔμπροσθεν ἡμμένων γαιανθράκων, καίωντων
μετὰ κρότου καὶ διασχέοντων μαλακὴν θερμότητα, ἡ-
θύνατο ἐλευθέρως νὰ ονειροπωλῇ περὶ τῆς μικρᾶς
αὐτοῦ καὶ νὰ ἀναγινώσκῃ ἐπανειλημμένως τὴν ἐπι-
στολὴν αὐτῆς, ἦν τὴν πρώϊαν ἔλαβε· τὴν τοσοῦτον
θλιβεράν καὶ παρηγορητικὴν ἅμα ἐπιστολήν. Ἐκτός
δὲ τούτου νέον τι καὶ φαιδρὸν ἡδονῆς ἀντικείμενον
δι' αὐτὸν ὑπῆρχεν· ὅπερ ἦτο τὸ νὰ ἀνοψοῖ κρυφίως
τὸ παραπέτασμα ἐνὸς τῶν παραθύρων του, καὶ νὰ πα-
ρατηρῇ ἐν τῷ περιζωνῶντι τὸ κέντρον τῆς οἰκίας
μεγάλῃ κήπῳ νεάνιδας παιζούσας. Τὰ ἀπλᾶ παι-
γνίδια αὐτῶν καὶ ἡ φαιδρότης τὸν ὠφέλιμον καὶ κα-
τεπράνον ὀλίγον τὴν μελαγχολίαν, ὑπ' ἧς ἡ καρ-
διά αὐτοῦ ἦν κατειλημμένη. Ὡ! ὅσος ἤθελε δώσει
ἵνα θνηθῇ ν' ἀναμνησθῇ εἰς τὰ παιγνίδιά των, ἵνα θυ-
νηθῇ νὰ εἶπῃ πρὸς αὐτάς. Πόσον εἶσθαι εὐτυχεῖς,
σεῖς αἵτινες δὲν εἴσθαι μακρὰν τῆς μητρός ὕμων!

Ὅχι· δὲ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ προσέτι καὶ ἡ ὑπέριτρος
δειλία του τὸν ἐμπόδιζε νὰ κάμῃ τὸ παραμικρὸν
βῆμα διὰ νὰ πλησιάζῃ τὴν οἰκογένειαν ταύτην, ἐν
ᾗ ἐν τούτοις τὸν ἐκατηγόρουσαν ὡς ἀπολίτευτον, διό-
τι ἀπὸ τῆς ἀφιξέως του οὐδεμίαν, κατὰ τὸ εὐπρε-
πές, ἐπίσκεψιν ἔκαμεν.

Ἴδου πῶς πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην του εἴκοσιν ἡ-
μέρας μετὰ τὴν ἀφίξιν του ὁ Σαμουήλ διέκειτο.

Ἦτο Κυριακὴ, μία τῶν περὶ τὰ τέλη τοῦ φθινο-
πώρου Κυριακῶν, καθ' ἧς ὁ ἥλιος ἀπαυγάζων, ὁ ἀήρ
θερμὸς καὶ ὁ οὐρανὸς κυανὸς φαίνονται ἀνέλιπον
εὐεργέτημα, παρ' οὔ σπεύδουσι νὰ ὠφελθῶσιν. Ἐάν
δὲ προσθέσωμιν ὅτι αὐτὴ ἦν ἡ τελευταία Κυριακὴ τοῦ
Ὀκτωβρίου τοῦ 1816, ὑετώδους εἶπερ ποτὲ ἔτους,
δύναται τις νὰ ἐνοήσῃ ὅτι οἱ ὁδοὶ τῆς Καμβραὶ ἦ-
σαν πλήρως πολιτῶν ἀπερχομένων εἰς τὰς χωρικὰς
εορτὰς τῶν περιχώρων τῆς πόλεως, ἡ τοῦλάχιστον
περίπατον ἐκτὸς τῆς πόλεως διανοομένων.

Ἡ εὐάρε-
τος αὐτὴ ταραχὴ ἐδηλοῦτο καὶ εἰς αὐτὴν τὴν εἰρηλικῶ-
σαν συνοικίαν, τὴν ἐρημικωτέραν καὶ τὴν φευδα-
λικωτέραν τῆς πόλεως. Περὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ ἁγίου
Γεωργίου ὁ λόγος, εἵδους τοῦ προαστείου τοῦ ἁγίου
Γερμανοῦ, ὅπου τὸ κατάστημα τῆς ὑποδιοικήσεως πε-
ρικλείετο μεταξύ τεσσαράκοντα οἰκιῶν, ὀψέως σοβα-
ρᾶς, ἐπιτετηθευμένης καὶ κατηρούς, ὡς οἱ ὑπερήφανοι
τρόποι καὶ ἡ ὑπεροψία ἀρχαίας ἐπικλήρου τῆς ἐπαρ-
χίας. Αἱ οἰκίαι αὐταὶ κατὰ μέγα μέρος εἶχον θύρας
ὑποφαιούς, σαθρὰς, σκωληκωβρώτους, ἐχρούσας εἰς
τὰς κορυφὰς φεγγίτας καὶ ἐπικαθημένας εἰς τὸ τέ-
λος ἀναθάρας, συνισταμένης ἐκ τεσσάρων ἢ πέντε
λιθίνων βαθμίδων. Παραθυρόφυλλα ἐβρίκνιωμένα, ἡ
κιγκλιδωτά, χρώματος ὑποπρασίνου, εἶχον τὰ παρά-
θυρα ἠμικλεισμένα, καὶ ἀπὸ τοῦ κατωφλίου ἀνε-
τριχιάζε τις ἐκ τῆς ὑγρᾶς ὀμίης, ἦν διέιδον αἱ
ἐπὶ τοῦ διαδρόμου τῆς εἰσόδου καὶ τοῦ προθύρου ἐ-
στρωμέναί πλίνθοι. Τὰ παράθυρα τοῦ μοναδικοῦ
πκτώματος, ὅπερ ὑψοῦτο ὑπὲρ τὸ κατάγειον οἴκη-
μα ἦσαν κεκαλυμμένα ἀπὸ μεγάλα παραπετάσματα
βαμβακερὰ ἀνευ ἱματισμῶν, καὶ εἰλουμένα ἡ μᾶλ-
λον ἐξηπλωμένα οὕτως, ὥστε βλέπων τις αὐτὰ ὀ-
λίγον καλὴν περὶ τοῦ πλάτους αὐτῶν ἰδέαν συνε-
λάμβανεν.

Ἡ διαγραφὴ μιᾶς οἰκίας τῆς ὁδοῦ τοῦ ἁγίου Γεωρ-
γίου εἶναι διαγραφὴ ὄλων σχεδόν. Ἄλλ' ὄμως πρὸς
ἀνάπαυιν τῆς συνειδήσεώς μας, ἂς εἴπωμιν ὅτι ἐ-
λάβομεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀρχαιότητα καὶ τὴν ἐπιφανε-
στέρα, ἐκείνην δηλαδή, ἐν ᾗ κατώκει ἐν ἔτει 1816
ὁ κύριος, ἡ κάλλιον, ὡς ἤθελε νὰ λέγηται, ὁ μισέρ
Λανδάστ δὲ Σιμεκούρ.

Ὁ Μισέρ Λανδάστ-δὲ Σιμεκούρ ἦν ὁ πρῶτος
τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου οἰκούντων,
ὃν ἡ ὠραιότης τῆς δειλῆς ἐσυρεν εἰς τὸ κατώφλιον
τῆς οἰκίας του.

— Ἄγωμεν, Δεσποινίδας, ἀνέκραξε, θέτων τὰς
χεῖρας ἐντὸς τῶν ἐκ δέρματος κατεσκευασμένων καὶ
ἐπιμελῶς πεπλυμένων χονδρῶν χειρῶν αὐτοῦ· ἄγω-
μεν, μὴ βραδυνῆτε.

Ἄμα τοὺς λόγους τούτους ἀκούσασαι, τέσσαρες
νεάνιδας ἔτρεξαν ἐσπευσμένως, παρακολουθούμεναι
ἀπὸ δύο ἄλλας ἀδελφὰς αὐτῶν. Ἡ μεγαλειτέρα ἦν
ἐκκαϊδεκαετῆς περιήπου, ἡ δὲ μικροτέρα τριετῆς.
Ἐκβαῖ καὶ αἱ εἰς καὶ τὰ αὐτὰ φορέματα ἐνδεδυμέναι,
ἐσχημάτισαν ἐνώπιον τοῦ κυρίου δὲ Σιμεκούρ ὄμιλον

ἔδωκ' καρπῶν. Ὁ Πόν-Τσο εἰδίδαξε πρῶτος τὴν ἐκ τῶν καρπῶν τροφήν.

• Ὁ Πόν-Τσο ἐπίσης εἶναι ἡ θεότης τῆς ἐναντίας ἡμέρας, καὶ ὅστις θέλει νὰ εὐτυχήσῃ, ὀφείλει νὰ τῷ προσφέρῃ δῶρα τὴν ἡμέραν τοῦ Μό-Γάτ ταύτην (ἡμέραν τοῦ λίου).

Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ παρόντος ἄρθρου μας ἐρανίζόμεθα ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ Κ. Δαβὴ τὰ ἑξῆς. Καθὼς οἱ Εὐρωπαῖοι, οὕτω καλεῖ Σῖναι κάμνουσιν ἐπισκέψεις καὶ δῶρα τὴν πρώτην τοῦ νέου ἔτους ἡμέραν, ἑλθούσι δὲ γραμμᾶτια συγχαρητήρια, κοσμούμενα διὰ ξυλογραφίας παριστάσεως τὰς τρεῖς κυρίας εὐδαιμονίας, ἃς οἱ ἄνθρωποι, κατ' αὐτοὺς, χαίρουσιν ἐπὶ τῆς γῆς· τούτῃστι τὴν κληρονομίαν, τὸ δημόσιον ἐπάγγελμα, (ἢ τὴν πρόσδον) καὶ τὴν μακροβιότητα, (πράγματα, τὰ ὁποῖα καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα, χωρὶς νὰ ἤμεθα Σῖναι, δὲν ἀπορρίπτομεν.) Αἱ τρεῖς αὐταὶ ἐπιθυμίαι τῶν παριστάνονται δι' ἐνὸς παιδίου, δι' ἐνὸς κνδαρῖνου καὶ ἐνὸς γέροντος, συνθετουμένου ὑφ' ἐνὸς πελαργοῦ, ὅστις εἶναι τὸ ἔμβλημα τῆς μακροβιότητος Π. Η.

ΜΥΘΟΣ ΤΩΝ ΜΑΥΡΩΝ.

Διατὶ οἱ ἄνθρωποι εἶναι λευκοὶ καὶ αἰθίοπες.

Ἐγευματικᾶ λέγει ὁ Κ. Ι. Σμήθ, ἐν τῇ περιηγήσει αὐτοῦ κατὰ τὴν Γουινέαν, εἰς τινος Ἀγγλοῦ ἐμποροῦ, εἰς δὲ *φουκαμαχαρίας* (ἄνωτερος ὑπάλληλος) ἦλθε καὶ μᾶς εὔρεν εἰς τὴν τραπέζαν, καὶ παρ' αὐτοῦ ἔμαθον, ὅτι ὁ ἀλέκτωρ εἶναι καταδεδαμασμένος, διότι αὐτὸς ἐγένετο αἴτιον τοῦ ὅτι οἱ κάττοι τῆς σφαιρας, οἱ μὲν εἶναι λευκοί, οἱ δὲ μέλανες.

— Καὶ πῶς τοῦτο, ἠρώτησα, βλέπων αὐτὸν ἀποστροφόμενον ἵνα φάγῃ ἕκ τινος ἐδέσματος, ἔπερ ὑπέθετεν, ὅτι ἦτο πετεινός.

— Ἴδου, μ' ἀπήντησεν. Ὅταν ὁ παντοδύναμος Θεὸς ἐπλασε τὸν ἄνθρωπον, τοῦ ἔμεινε μόνη μία ἡμέρα ἵνα τὸν δημιουργήσῃ ἤρχισε τὴν πρωίαν, καὶ εἰργάσθη ἀδιακόπως ὀλόκληρον τὴν ἡμέραν, διότι εἶχεν ἀνάγκην νὰ πλάσῃ πολλοὺς ἀνθρώπους. Ὅταν ἐφθασεν ἡ ὕξις τοὺς διέτριξε νὰ ταχθῶσι στοιχηδὸν διὰ νὰ ἰδῇ πῶς ἦσαν. Τοὺς ἐξέτασεν ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου καὶ εὔρεν ὅτι ἤθελον ἔχει ἄριστον, ὡς πρὸς τὸ σχῆμα τοῦλάχιστον, ἀλλὰ πλάσας ὄλους μέλανας, διελογίσθη ὅτι καλύτερον νὰ ἦσαν λευκοί. Τότε ἐπεχείρησε νὰ τοὺς πλύνῃ, καὶ ἐπέσπευδε τὴν ἐργασίαν του δι' ὅλης τῆς νυκτός, ὅπως τελειώσῃ εἰς τὸν ὅμοιον ἔταξε χρόνον.

Ἄλλ' ἐπρόφρασε νὰ λευκάνῃ μόλις τὸ ἡμισυ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἰδοὺ ὁ ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. Εἶχεν ἤδη ἐξημερώσει, καὶ ὁ Θεὸς ἠναγκάσθη ν' ἀφήσῃ τοὺς ἄλλους χωρὶς νὰ τοὺς πλύνῃ. Ἄνευ τοῦ ἀλέκτορος ἤθελε τοὺς λευκάνει ὄλους καὶ ἅπαντες οἱ ἄνθρωποι ἤθελον εἶσθαι λευκοί. Ἴδου δὲ διατὶ τὸ ἡμισυ τῶν ἀν-

θρώπων εἶναι λευκοὶ καὶ τὸ ἄλλο ἡμισυ μέλανες, καὶ ἰδοὺ διατὶ δὲν δύναμαι νὰ φάγω ἀπὸ τὸν κατηραμένον αὐτὸν πετεινόν.

ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΚΟΥΡΕΩΣ.

Ὁ Κ. Χ. κουρεὺς καὶ κομμωτὴς γαλλικῆς τινος πόλεως, ἔγημε νέαν καὶ ὠραίαν γυναῖκα, τὴν ὁποίαν ἐλάτρευεν. Ἄλλ' αὕτη παραγνωρίζουσα τὴν βαθείαν ταύτην ἀρωσίωσιν, καὶ ἀγνώμων οὕτα ἐνέπεσεν εἰς τὴν παγίδα *λέυτὸς τινος*, φοιτητοῦ τοῦ καταστήματος.

Ὁ δὲ συμβαίνει πάντοτε, ὁ σύζυγος τελευταῖος ἐπληροφόρηθη τὰς ἀθῶας μὲν, ἀλλ' αἰσθηματικᾶς σχέσεις τῆς γυναικὸς του. Ὁ δαίμων τῆς ζηλίας καὶ τῆς ἐκδικήσεως ἐδόθησεν εἰς τὰ ἐνδόμυχα του καὶ ἀπόφασιν τρομερὰν ἀπεφάσισεν ὁ κύρ κουρεὺς.

Περιέμενε νὰ ἔλθῃ ὁ νεανίας εἰς τὸ κακάστημά του ἵνα ξυρισθῇ. Ὅταν δὲ ἦλθεν ἠρώτησεν ὁ *λέωρ* τί νέα γνωρίζει.

— Τραγικόν τι συμβάν, ἀπαντᾷ ὁ κουρεὺς. Εἰς τῶν συναδελφῶν μου εἶχε γυναῖκα σπανίας ὠραιότητος καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἐναπέθετεν ὄλας τὰς περὶ εὐτυχίας ἐλπίδας του. Μεταξὺ τῶν φοιτητῶν του ὑπῆρχε νεανίας τις, ὅστις ἦλθε νὰ ταράξῃ τὴν εὐτυχὴ ταύτην ἔνωσιν καὶ παρέσυρε τὴν καρδίαν τῆς νέας ἀπὸ τοῦ συζύγου τῆς, ὅστις ὑπεδέχετο αὐτὸν ὡς φίλον του. Δὲν ἦτο κακὸν τοῦτο; ἠρώτησε μετὰ βραχείαν σιωπὴν ὁ κύρ Χ., ἀποτεινόμενος εἰς τὸν ἀκρατὴν του.

— Κάκιστον, ἀπήντησεν οὗτος φοικῶν.

Πλὴν τὸ πλήρες ἀγαθούνης βλέμμα τοῦ κουρεῶς τὸν καθυσόχασε καὶ ἐτέκμη, ὅτι ἡ ἀναλογία, ἧς ὑπῆρχε μεταξὺ τῆς ἱστορίας ταύτης καὶ τῆς ἰδικῆς του, ἦτο ἀπλῶς τυχαῖόν τι.

— Ἀφοῦ ἐβεβαίωθη περὶ τῆς δυστυχίας του, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ κουρεὺς, ὁ ἀπατηθεὶς σύζυγος ὑπὸ μιᾶς μόνης ἐκυριεύθη ἰδέας, τὸ νὰ ἐκδικηθῇ. Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν ἐζήτηε μέσον ἵνα ἐκτελέσῃ τὴν ἐκδίκησίν του, ὁ διαφθορεὺς ἦλθε μόνος του καὶ παρεδόθη εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κουρεῶς, ὅπως τὸν ξυρίσῃ.

Ἄλλ' ἐνῶ ἔλεγε ταῦτα καὶ τὸ ξυράφιον ἤγγιζε τὸν τράχηλον τοῦ νεανίου, ὁ ἀδικηθεὶς σύζυγος ἤσθάνθη τὸ αἷμα ἀναβαίνον εἰς τὸν ἐγκέφαλόν του. Ἡ ὄρασις του ἐσκοτίσθη. Ἦσαν δὲ μόνον εἰς τὸν ὀπισθόδρομον τοῦ κουρεῖου.

Ὅταν ὁ νέος ἤκουσε τὰς τελευταίας λέξεις δὲν ἀμφίβαλε πλέον, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ αὐτοῦ καὶ ὑφ' ὧν τὰ ὄμματά του, ἀνίγνω εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ κουρεῶς ἀπαίσιόν τινα ἀπόφασιν, εἶε δὲ καὶ τὸ ξυράφιον πλησιάζον τὸν λαιμόν του. Διὰ κατεσπευσμένου κινήματος, ὁ νεανίας ἀπέφυγεν ὥστε νὰ μὴ τοῦ ἀποκοπῇ ὁ λαιμός, ἀλλὰ τὸ ξυράφιον τοῦ ἐπῆρε τὸ ἡμισυ τῆς παρειᾶς του . . .

Ἡ λύσις τοῦ ἐν τῷ τελευταίῳ τῆς Εὐτέρπης φυλλαδίου Ἀνιγμάτος ἐγένετο ἐπιτυχῶς ἐν Σύρω, εἶναι δὲ τὸ ΚΑΤΟΠΤΡΟΝ.